

OPINTOAINEISTO

**Suomalaiset odottavat
Euroopan unionilta
turvallisuu**

MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO

Sisältö

Saatteeksi: Uusia näkökulmia Euroopan unioniin MSL:n jäsenjärjestöille	3
Tiivistelmä: Myönteisiä EU-asenteita ja turvallisuushakuisuutta	4
Enemmistö suomalaisista suhtautuu myönteisesti unioniin	5
Sisämarkkinat, ilmasto ja ympäristö kiinnostavat eniten	8
Rauhan säilyminen ja terrorismin torjunta tärkeintä	11
Puoluekanta näkyy vastauksissa	15
Kysymyksiä pohdittavaksi	19
Liite: Kyselytutkimuksen toteutus	21

SAATTEEKSI

Uusia näkökulmia Euroopan unioniin MSL:n jäsenjärjestöille

Toukokuussa 2019 järjestetään Euroopan parlamentin vaalit. Tämä julkaisu antaa tulevien kuukausien keskusteluun tietoa siitä, mikä EU:ssa kiinnostaa suomalaisia ja mihin unionin pitäisi kansalaisten mielestä keskittyä.

Tämä julkaisu on Maaseudun Sivistysliiton (MSL) ja e2 Tutkimuksen* yhteistyönä syntynyt EU-aiheinen opintoaineisto, joka on tarkoitettu erityisesti MSL:n jäsenjärjestöjen käyttöön. Työhön on saatu tukea ulkoministeriön Eurooppatiedotukselta.

Julkaisu löytyy tallennettuna MSL:n [verkko-opiston sivuilta](#), josta sitä voi ladata koulutustapahtumiin, tueksi itsenäiseen opiskeluun ja Eurooppa-aiheisiin keskusteluihin.

Raportti on uusin osa MSL:n EU-aiheisten aineistojen sarjassa. Vuosina 2016 ja 2017 MSL tuotti Eurooppatiedotuksen tuella perustietoa EU:n toiminnasta ja instituutioista sekä videoita suomalaisten kosketuspinnosta Euroopan unioniin. Nyt on vuorossa kartoitus suomalaisten unioniin kohdistuvista odotuksista.

Raportin toteutuksesta ovat e2 Tutkimuksessa vastanneet MMT **Kaisa Karttunen** ja YTM **Aino Heikkilä**. Kiitokset heille.

Helsingissä 16.11.2018

Paula Yliselä

Toiminnanjohtaja

Maaseudun Sivistysliitto

* e2 Tutkimus toimi aiemmin nimellä e2 Ajatuspaja.

Tiivistelmä

Myönteisiä EU-asenteita ja turvallisuushakuisuutta

Suomalaisista 60 prosenttia suhtautuu myönteisesti Euroopan unioniin. EU-aiheista kiinnostavimpia ovat sisämarkkinat sekä ilmasto- ja ympäristöasiat, joita erityisesti nuoret painottavat.

Suomalaisten mielestä tulevina vuosina EU:n pitäisi keskittyä erityisesti rauhan säilymiseen, terrorismin torjuntaan, ihmisten hyvinvointiin sekä ilmasto- ja ympäristötyöhön. Nämä ovat tuloksia kyselytutkimuksesta, jonka teetimme tätä julkaisua varten.

KYSELYYN VASTASI toukokuussa 2018 noin 1200 suomalaista. Otos edustaa Manner-Suomen aikuisväestöä.**

Kyselyn toteutuksen jälkeen kutsuimme neljä eri tehtävissä toimivaa henkilöä kommentoimaan tuloksia. Keskustelutilaisuuksiin elo–syyskuussa osallistuivat maatalousyrittäjä **Jaakko Halkilahti**, oikeustieteen opiskelija **Inna Kallioinen**, eduskunnan suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Arto Satonen** ja Euroopan parlamentin jäsen **Mirja Vehkaperä**. Keskustelut taltioitiin ja seuraavilla sivuilla on poimintoja osallistujien näkemyksistä.

Tässä julkaisussa viitataan myös aiempiin kyselytutkimuksiin. Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio toteuttavat säännöllisesti [Eurobarometri-kyselyn](#), jossa selvitetään kansalaisten EU-asenteita ja -tietoutta unionin jäsenmaissa.

Suomalaisten näkemyksiä ovat selvittäneet myös muun muassa [Eurooppanuoret](#), joiden selvityksiin soveltuvin osin on viitattu tässä julkaisussa. Myös EVA on jo pidemmän aikaa kartoittanut suomalaisten EU-asenteita.

** Kyselyaineiston keruusta vastasi Taloustutkimus Oy ja analyyseistä e2 Tutkimus. N=1210. Otos edustaa Manner-Suomen aikuisia asukkaita (15–79-vuotiaat) kuitenkin niin, että otoksessa painotettiin nuorempia ikäryhmiä. Kysely toteutettiin internetpaneelina 23.–28.5.2018. Lisätietoa tiedonkeruun toteuttamisesta on liitteessä.

Enemmistö suomalaisista suhtautuu myönteisesti unioniin

Enemmistö suomalaisista (60%) suhtautuu Euroopan unioniin erittäin tai jokseenkin myönteisesti, viidennes (22%) erittäin tai jokseenkin kielteisesti. Neutraalin kannan ottaa 17 prosenttia. Näkemykset kuitenkin vaihtelevat väestöryhmittäin.

Miehet ja naiset suhtautuvat unioniin melko samalla tavalla. Miehet (26%) ovat kuitenkin hieman naisia (17%) useammin kielteisellä kannalla.

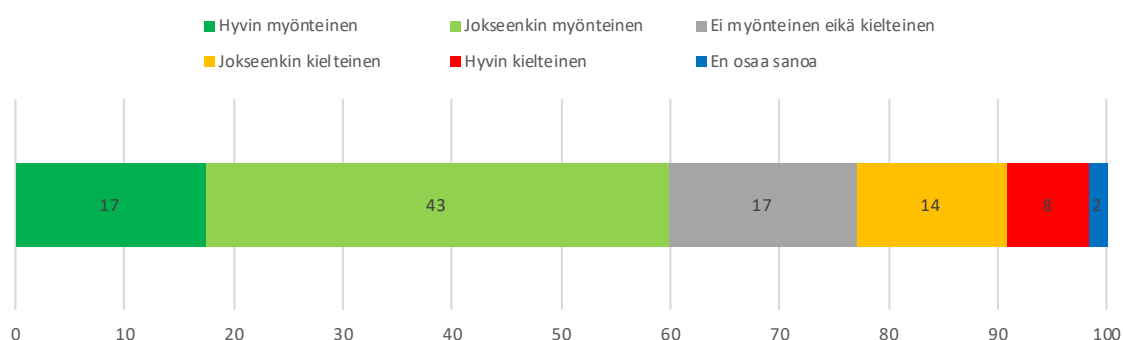
Nuorten 18–24-vuotiaiden suhtautuminen EU:hun on hyvin myönteistä (69%). Kyselyn tulos on linjassa Eurooppanuorten selvityksen kanssa, jossa suomalaisnuoret olivat myös hyvin EU-myönteisiä. Noin 80 prosenttia vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämästä ”EU-jäsenyys on Suomelle hyvä asia”.

MSL:n ja e2 Tutkimuksen kyselyn mukaan EU-myönteisyys laskee tasaisesti vanhemmissa ikäryhmissä ja on alimmillaan 50–59-vuotiaiden ryhmässä (49%). Myönteinen suhtautuminen lisääntyy jälleen yli 60-vuotiaiden keskuudessa ja on samalla tasolla nuorten kanssa (70%).

Tulosten alueittainen tarkastelu osoittaa, että suhtautuminen EU:hun on myönteisintä Helsingissä ja Uudellamaalla (69%). Noin puolet itä- ja pohjoissuomalaisista (54%) sekä länsisuomalaisista (55%) suhtautuu unioniin myönteisesti.

Lisäksi poliittinen tausta vaikuttaa suhtautumiseen. Seitsemän kymmenestä (72%) perussuomalaisten kannattajasta suhtautuu EU:hun kielteisesti. Heistä hyvin kielteisesti suhtautuvia on 38 prosenttia, kun keskimäärin vain 8 prosenttia suomalaisista suhtautuu unioniin hyvin kielteisesti. Muita puolueita myönteisemmin suhtautuvat kokoomuksen (83%) ja vihreiden (81%) kannattajat.

Kuvio 1. Suomalaisten suhtautuminen Euroopan unioniin (%)

Eroja suhtautumisessa EU:hun löytyy myös koulutustaustan mukaan. Yliopiston käyneiden (73%) suhtautuminen EU:hun on selvästi myönteisempää kuin ammattikoulusta valmistuneiden (45%). Tämä heijastuu myös ammattiryhmien väliseen tarkasteluun. Työntekijöistä puolet (49%) suhtautuu EU:hun myönteisesti, kun selvä enemmistö johtajista (67%) sekä ylemmistä toimihenkilöistä ja asiantuntijoista (69%) ajattelee näin. Samoin EU-myönteisyys lisääntyy tulojen kasvaessa.

Ammattiryhmistä yrittäjät (72%) suhtautuvat EU:hun myönteisimmin. Työttömistä neljä kymmenestä (43%) suhtautuu myönteisesti ja kolme kymmenestä (33%) kielteisesti.

Ammattiryhmistä kielteisimmin unioniin suhtautuvat maanviljelijät: noin puolet heistä asennoituu kielteisesti. Tässä kohtaa on syytä mainita, että maanviljelijöiden osuus vastaajista oli niin pieni, että tulokset ovat lähinnä suuntaa-antavia.

Suhtautumista unioniin mitataan eri kyselyissä säännöllisesti. Kevään 2018 Eurobarometrissa kysyttiin suomalaisilta, miten he yleisesti ottaen suhtautuvat Suomen jäsenyyteen unionissa. Vastaajista 61 prosenttia piti Suomen jäsenyyttä hyvänä, 12 prosenttia huonona ja 25 prosenttia ei ottanut kantaa asiaan. Eurobarometrin ja tämän selvityksen tulokset kertovat yhtenäistä viestiä: sekä EU:hun yleensä että Suomen jäsenyyteen suhtautuu myönteisesti noin 60 prosenttia suomalaisista.

Kommentteja tuloksista

"Koko elämäni ajan EU on ollut normaali asia. Hyödyt ovat näyttäytyneet sukupolveleni. Lapsena minua kuitenkin harmitti, kun Suomi liittyi euroalueeseen ja luopui omasta rahasta. Nuorena ja aikuisena euron edut ovat tulleet esiin. Esimerkiksi matkustaminen on helpompaa. Aina jopa vähän yllättyy, kun matkustaa unionin maahan, jossa euro ei ole käytössä." – *Inna Kallioinen*

"Suomalaisten EU-myönteisyys pistää hymyilyttämään: myönteinen suhtautuminen ei näytä laantuvan. Hyvin kielteisesti unioniin suhtautuvien porukka on aika pieni. Jyrkkä EU-vastaisuus ei näytä olevan Suomen juttu. Itsekin olisin vastannut enemmistön kannan mukaisesti."

– *Mirja Vehkaperä*

"Myönteinen suhtautuminen unioniin ei yllätä. Jäsenyys on tuonut vakautta, helpottanut päivittäistä kanssakäymistä ja matkustamista. Korkotason alhaisuus on hyvä asia yrittäjälle ja kaikille. Kansantalouden kannalta vapaakaupan merkitys on suuri; ei ehkä maataloudelle, mutta muulle elinkeinoelämälle. Itse toimin maatalousyrittäjänä jo ennen EU-aikaa. Epävarmuutta oli myös ennen unionia, se ei ole muuttunut. Suomen maatalous oli joka tapauksessa rakenteellisen muutoksen edessä, joten ei voi sanoa, olisivatko asiat paremmin tai huonommin ilman EU:ta. Yrittäminen on erilaista. Toisaalta unioni tuo varmuutta, toisaalta byrokratiaa ja valvonnan pelkoa. Osa hyvää, osa huonoa." – *Jaakko Halkilahti*

"Tästä aika vähän puhutaan, mutta tällä hetkellä EU:n suosio on korkeimmillaan. Ei pelkästään Suomessa, vaan EU:n sisällä. Joku minua viisaampi sanoi, että EU:n suosio selittyy Brexitillä, Trumpilla ja Putinilla. Verrattuna siihen, mitä muualla maailmassa tapahtuu, EU koetaan turvalliseksi ja vakaaksi toimijaksi. Suomalaiset näkevät, että EU sitoo meidät länteen, johon arvopohjaisesti kuulumme."

– *Arto Satonen*

Sisämarkkinat, ilmasto ja ympäristö kiinnostavat eniten

Kyselyssä pyydettiin valitsemaan 23 vaihtoehdon joukosta viisi kiinnostavinta EU:n toimintaan liittyvää aihetta (**kuvio 2**). Tulostusta on melko tasainen, mutta kärjessä erottuvat sisämarkkinat sekä unionin työ ilmasto- ja ympäristöasioissa.

Eniten kiinnostusta herättää tavaroiden, palveluiden ja ihmisten vapaa liikkuvuus unionin sisämarkkinoilla (42%). Samalla tasolla on kiinnostus EU:n ilmasto- ja ympäristötyötä kohtaan (39%). Ilmastonmuutos- ja ympäristöasioiden kiinnostavuus vaihtelee kuitenkin muun muassa vastaajan iän ja poliittisen suuntautumisen perusteella.

Nuoremmat ikäryhmät ovat kiinnostuneempia ilmasto- ja ympäristökysymyksistä kuin iäkkäämmät. Noin puolet 18–24-vuotiaista (47%) ja 25–39-vuotiaista (50%) pitää unionin ilmasto- ja ympäristötyötä yhtenä kiinnostavimmista asioista EU:ssa. Kolmasosa 50–59-vuotiaista (32%) ja yli 60-vuotiaista (33%) ajattelee näin.

Vihreiden kannattajat (72%) ovat erityisen kiinnostuneita EU:n työstä ilmastonmuutos- ja ympäristöasioissa. Aihe kiinnostaa keskimääräistä useammin myös vasemmistoliiton kannattajia (55%). Perussuomalaisen listalle ilmastonmuutos- ja ympäristötyö päätyy kaikkein harvimmalla (12%). Keskimääräistä harvemmin aiheeseen valitsevat myös keskustan (25%) ja kokoomuksen (26%) kannattajat.

Sisämarkkinoiden sekä ilmastonmuutos- ja ympäristötyön jälkeen suomalaisia kiinnostaa eniten yhteiskunnallisten olojen kehittäminen. Työllisyyden ja sosiaalisten olojen kohentaminen EU:n sisällä, tutkimus- ja tiedeyhteistyö sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus saivat kukin kolmanneksen kannatuksen kiinnostusta kysyttäessä.

Kolmannes (33%) nostaa maahanmuuton yhteiset pelisäännöt kiinnostavimpien asioiden joukkoon. Yli 60-vuotiaista näin ajattelee liki puolet (46%) ja 18–24-vuotiaista viidesosa (22%).

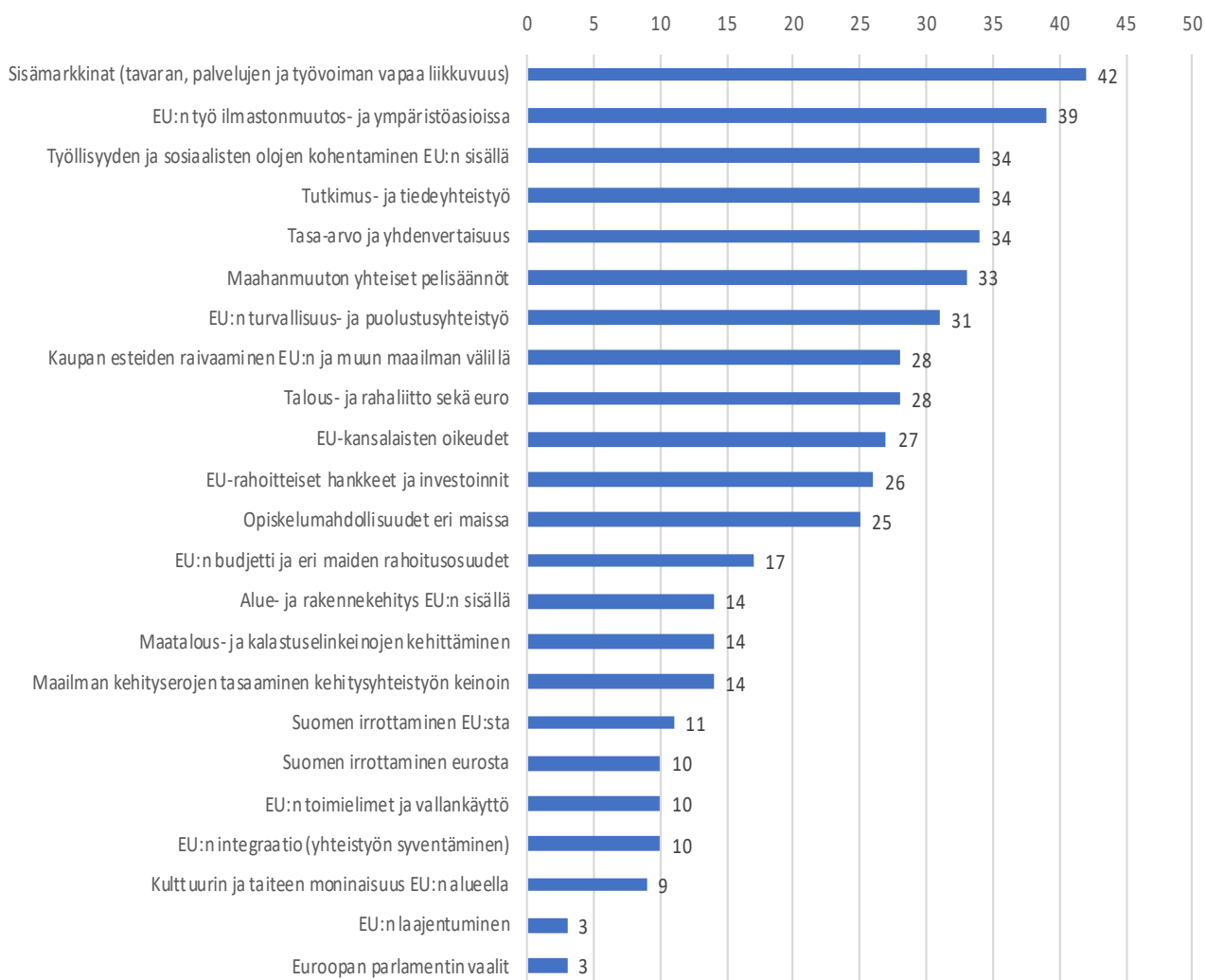
Nuoret ja eläkeikäiset eroavat selvästi toisistaan myös kiinnostuksessa EU:n turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä kohtaan. Neljäsosa (23%) 18–24-vuotiaista pitää aihealuetta yhtenä kiinnostavimmista. Yli 60-vuotiaista näin ajattelee 42 prosenttia.

Puoluekanta vaikuttaa näkemyksiin turvallisuusyhteistyön kiinnostavuudesta. Selkein ero löytyy Kokoomuksen (51%) ja Vasemmistoliiton kannattajien (11%) väliltä. Keskusta (34%), SDP (30%), Perussuomalaiset (29%) ja Vihreät (22%) asettuvat näiden väliin.

Maatalous- ja kalastuselinkeinojen kehittäminen jää kiinnostavien aiheiden listassa häntäpäähän. Kiinnostavimpien asioiden joukossa sitä pitää vain joka seitsemäs (14%). EU:hun kielteisesti suhtautuvat (26%) ovat selvästi kiinnostuneempia maatalous- ja kalastuselinkeinoista kuin myönteisesti suhtautuvat (8%). Tämä selittyy osittain sillä, että maanviljelijät suhtautuvat EU:hun kielteisesti, kuten aiemmin osoitettiin.

Keskustan kannattajat (39%) arvioivat selvästi keskimääräistä useammin maatalous- ja kalastuselinkeinojen kehittämisen yhdeksi unionin kiinnostavimmista aiheista. Muiden puolueiden kannattajista kiinnostusta osoitti vain harva (6-11 prosenttia puolueesta riippuen).

Kuvio 2. Mitkä aiheet kiinnostavat eniten EU:n toiminnassa? Valittava viisi kiinnostavinta aihetta annetusta listasta (%)

Vaalien lähestyessä on syytä huomata, että vain 3 prosenttia asettaa EU-vaalit unionin kiinnostavimpien asioiden joukkoon. Kansalaisten kiinnostus vaatii herättelyä.

Vaalien osalta tämän kyselyn tulos on hätkähdyttävä. Samalla on syytä muistaa kevään 2018 Eurobarometrin tulos: puolet (51 %) suomalaisista ilmoitti pitävänsä omaa äänestämistään europarlamenttivaaleissa hyvin tärkeänä ja vain 15 prosenttia ei lainkaan tärkeänä. Tämä voi heijastaa saman Eurobarometrin tulosta, jonka mukaan suomalaisten enemmistö (68%) kokee oman äänen merkityksen EU:ssa selvästi suuremmaksi kuin EU-kansalaiset keskimäärin (48%).

Kommentteja tuloksista

"Yllättää, että sisämarkkinat nousi ylimmäksi ja toisaalta se, että EU-vaalit noin alhaalla. Ovatko asiat niin hyvin, että ei nähdä tarvetta vaikuttaa päätöksentekoon. Olisin itse nostanut maatalous- ja kalastuselinkeinojen kehittämisen, alue- ja rakennekehityksen, EU-budjetti ja rahoitusosuudet, EU-puolustusyhteistyön sekä ilmasto- ja ympäristötyön." – *Jaakko Hankilahti*

"Olisin itsekin vastannut, että sisämarkkinat kiinnostava aihe. Silti vähän yllätys, että nousee kansalaisten parissa näin korkealle. Ilmaston sijoitusta listalla en ihmettele. Ihmiset mieltää, että ympäristöasioita pitää tehdä monenkeskisesti EU:ssa ja globaalisti. Finanssikriisi vaikuttanut niin, että työllisyys ja sosiaaliset olot nousevat listalla kolmanneksi. Se on positiivinen yllätys, että tutkimus- ja tiedeyhteistyö nousee maahanmuuton kysymyksiä korkeammalle." – *Arto Satonen*

"Ilmastonmuutos on aikamme suurin haaste ja siihen reagointi tehtävä EU:n tasolla, koska pienen Suomen mahdollisuudet ovat rajalliset. Toinen asia on maahanmuutto, sen inhimilliset ja taloudelliset ulottuvuudet; miten siihen reagoidaan, ihmisiä kuolee, hukkuu. Vastuun kantaminen pitäisi jakaa ja noudattaa sitä, mitä yhteisesti sovittu." *Inna Kallioinen*

"Yhteinen maatalous- ja kalastuspolitiikka jää listalla häntäpäähän, vaikka suomalaiset europarlamentaarikot puhuvat aiheesta päivittäin. Se ei kuitenkaan näytä kiinnostavan tavallisia kansalaisia, mikä on hyvin yllättävää. Sisämarkkinat, yritysten markkina-alueet ja työn vapaa liikkuminen, niitä ihmiset arvostavat. Näitä asioita varten Euroopan unioni onkin olemassa. Ilmastonmuutos- ja ympäristöasioista EU:n pitäisikin päättää yhteisesti. Maahanmuuton yhteiset pelisäännöt ovat meppien asialistalla, yhteisiä ratkaisuja siihen tarvitaan. Sisämarkkinoiden ja erityisesti ilmastotyön merkitys tulee tulevaisuudessa vain kasvamaan. Euroopan unionin tulee toimia näissä asioissa esimerkkinä muille maille ja maanosille sekä vetää muut mukaansa omalla toiminnallaan." – *Mirja Vehkaperä*

Rauhan säilyminen ja terrorismin torjunta tärkeintä

Rauhan säilyminen unionin sisällä (49%) ja terrorismin torjunta (48%) nousevat listassa ensimmäisiksi, kun vastaajia pyydettiin valitsemaan 20 vaihtoehdon joukosta viisi tärkeintä aihetta, joihin Euroopan unionin pitäisi keskittyä tulevina vuosina (kuvio 3).

Kysely osoittaa suomalaisten odottavan EU:lta erityisesti turvallisuutta. Se on linjassa professori Hanna Ojasen ja dosentti Kristi Raikin julkaisun (2017) kanssa, jonka mukaan Suomessa kansalaiset suhtautuvat EU:n turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen rooliin positiivisemmin kuin unioniin yleensä.***

Naiset (55%) painottavat rauhaa hieman miehiä (43%) useammin. Samansuuntainen painotusero on nuorten ja iäkkäämpien välillä. 18–24-vuotiaista kaksi viidestä (37%) arvioi, että EU:n tulisi keskittyä rauhan säilymiseen unionin sisällä. Yli 60-vuotiasta näin arvioi puolet (55%).

Terrorismin torjunta nostetaan esiin lähes yhtä usein sukupuolesta tai iästä riippumatta. Sitä kuitenkin korostetaan EU:hun kielteisesti suhtautuvien keskuudessa. Seitsemän kymmenestä (71%) kielteisesti suhtautuvasta ja neljä kymmenestä (39%) myönteisesti suhtautuvasta haluaa unionin keskittyvän terrorismin torjuntaan.

Alueittain tarkasteltuna rauhan säilymistä painotetaan lähes yhtä paljon eri puolilla Suomea. Terrorismin torjunta nousee sen sijaan harvemmin esiin Helsingissä ja Uudellamaalla (40%) ja useammin Länsi-Suomessa (55%).

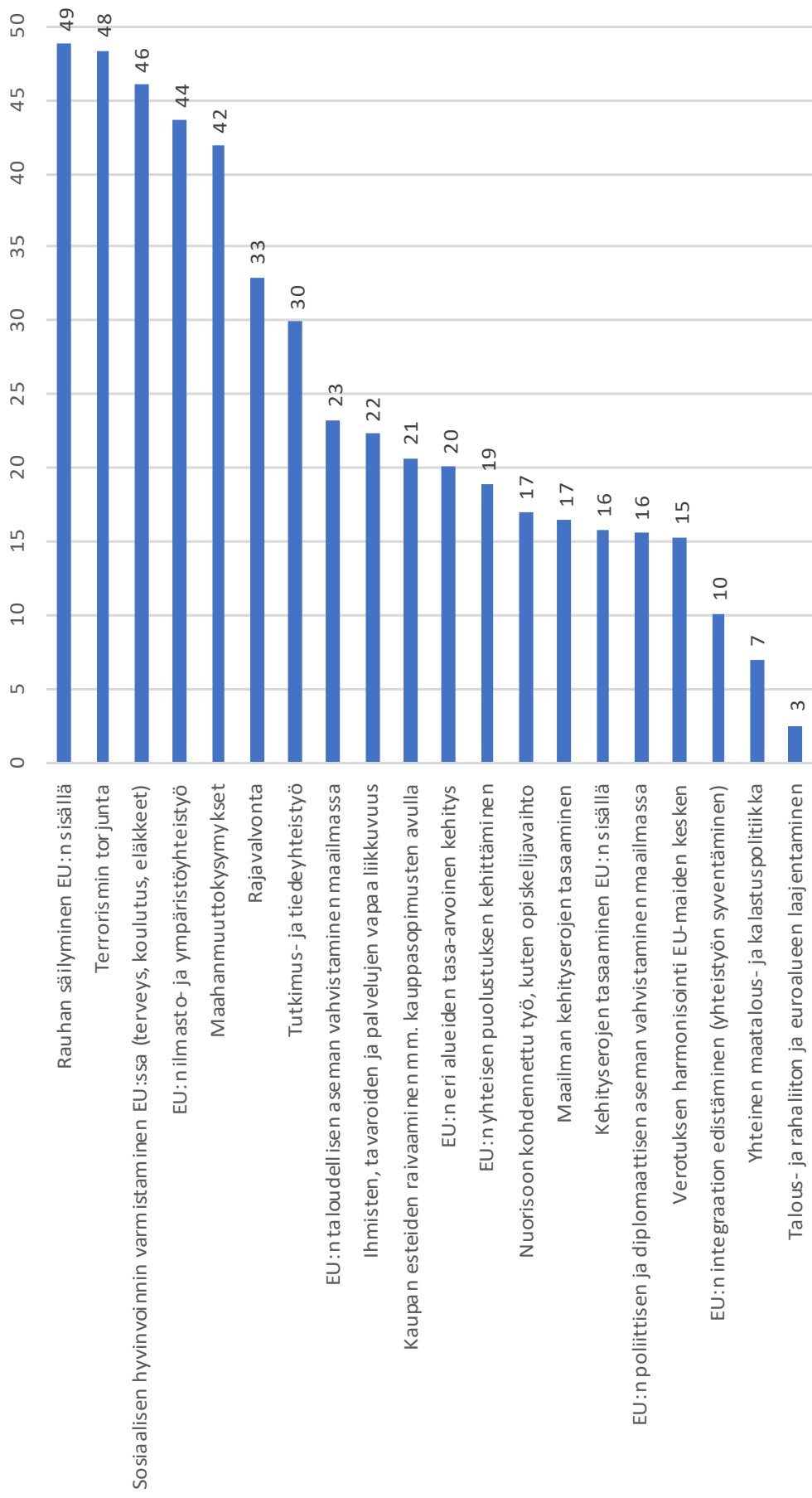
Rauhan säilymisen ja terrorismin torjunnan lisäksi suomalaiset haluavat EU:n keskittyvän sosiaalisen hyvinvoinnin varmistamiseen unionin alueella (46%). Naiset (59%) painottavat asiaa selvästi enemmän kuin miehet (33%).

Ilmasto- ja ympäristötyötä korostavat erityisesti nuoret: 18–24-vuotiaille (55%) aihe on kaikkein tärkein tarjotuista EU:n tulevaisuutta koskevista asioista. Myös Eurooppanuorten teettämässä tutkimuksessa havaittiin, että ilmastokysymykset ovat nuorille tärkeitä. Nuorten ja yli 60-vuotiaiden välisiä näkemyseroja on esitetty kuviossa 4.

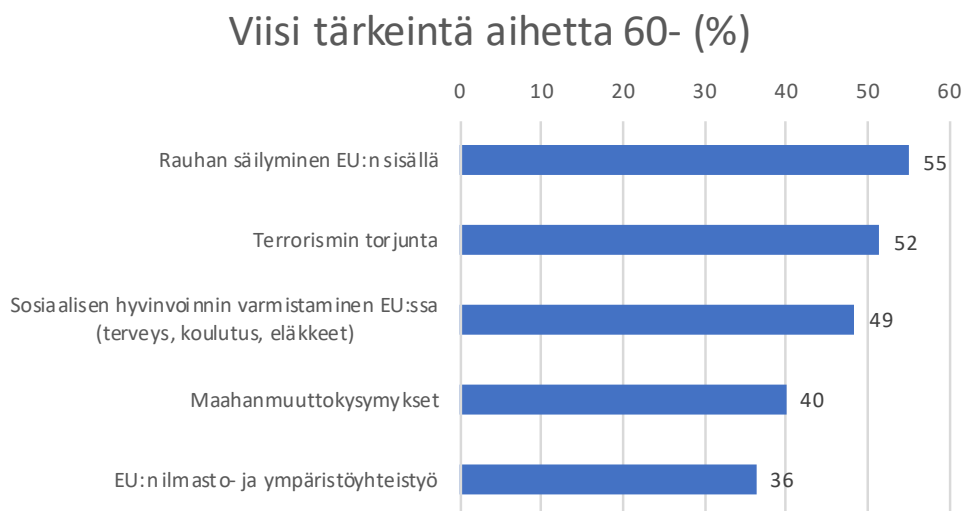
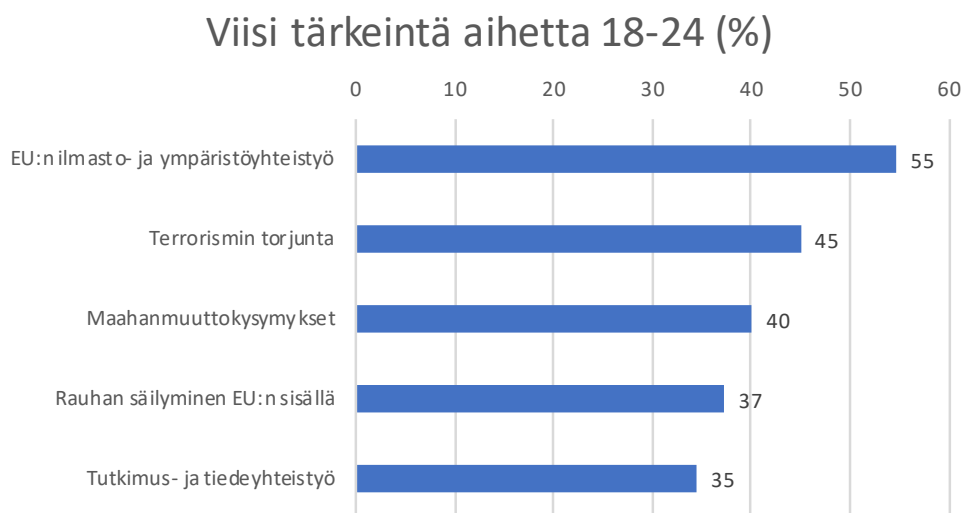
Maahanmuuttokysymyksiä painottaa noin 40 prosenttia (42%) suomalaisista. EU:hun kielteisesti suhtautuvat (62%) painottavat niitä huomattavasti useammin kuin myönteisesti suhtautuvat (34%). Lisäksi yliopisto tai ammattikorkeakoulun käyneet (kumpikin 36%) korostavat maahanmuuttoa vähemmän kuin alemman koulutusasteen vastaajat (44–46%). Tulokset ovat osittain samansuuntaisia rajavalvonnan kohdalla.

*** Ojanen, Hanna ja Raik, Kristi. 2017. Ulko- ja turvallisuuspolitiikka: pinnallista jatkuvuutta ja pyörteisiä pohjavirtauksia. Julkaisussa: Raunio, Tapio ja Saari, Juho (Toim.). 2017. Reunalla vai ytimessä? Suomen EU-politiikan muutos ja jatkuvuus.

Kuvio 3. Mihin aiheisiin EU:n pitäisi keskittyä tulevina vuosina? Valittavana viisi tärkeintä aiheetta (%)

Kuvio 4. EU:n viisi tärkeintä aihetta nuorten ja yli 60-vuotiaiden mielestä

Kommentteja tuloksista

"Pitäisikö maa- ja kalastuselinkeinoja nähdä yhtenä turvallisuuden osa-alueena, kun turvallisuuskysymykset ovat näin tärkeitä, samoin kuin ilmastokysymykset. Eikö huoltovarmuus ole suomalaisille turvallisuuskysymys?" –*Jaakko Halkilahti*

"Terrorismia jokaisen on pitänyt prosessoida. Se ei ole jotain, mitä tapahtuu muualla, vaan voi tapahtua myös Suomessa. Se on kysymys, joka ratkaistaan yhteistyöllä, ei yksikään maa yksinään. Tulokset osoittavat, että suomalaiset ymmärtävät tämän." – *Mirja Vehkaperä*

"Ympäristökysymykset puhuttelevat meitä nuoria. Ilmastoasioista on puhuttu jo koulussa ympäristötiedon tunneilla. Näin 25-vuotiaana ajattelen, että elämää on vielä jäljellä toivottavasti vuosikymmeniä. Pitää siis olla toiveikas ja toisaalta huolestunut, löydetäänkö ratkaisuja. Erityisesti, koska ratkaisut pitää löytää suhteellisen nopeasti. Vaikka haluan uskoa, että jokainen voi omilla valinnoillaan vaikuttaa, niin ilmastonmuutosta ei voi kukaan yksin pysäyttää. Tarvitaan EU:ta, joka voi olla edelläkävijä maailmanlaajuisesti. Muut maat voisivat omaksua hyviä käytäntöjä täältä." – *Inna Kallioinen*

"Maailman kehityserojen tila ei ole helpottanut. Mitä ilmeisemmin Afrikan kanssa tehtävän ennakoidun yhteistyön merkitystä ei ole ymmärretty. Tuloslistan loppupään asioiden yhteyttä rauhaan ei ymmärretä riittävästi." – *Arto Satonen*

Puoluekanta näkyy vastauksissa

Kysely paljasti puoluekannan mukaisia eroja (kuvio 5). Rauhan säilyttäminen unionin sisällä painottuu kaikkien puolueiden kannattajien keskuudessa.

Keskustan ja SDP:n kannattajat tuovat asiaa hieman muita useammin esille. Perussuomalaisten kannattajat korostavat terrorismin torjuntaa, maahanmuuttokysymyksiä ja rajavalvontaa. Kokoomuksen kannattajat painottavat EU:n yhteisen puolustuksen kehittämistä sekä unionin poliittisen ja diplomaattisen aseman vahvistamista maailmassa. Vihreät ja vasemmistoliiton kannattajat erottuvat nostamalla esiin maailman kehityserojen tasaamisen.

Lisäksi vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat arvioivat muita harvemmin terrorismin torjunnan, rajavalvonnan ja EU:n yhteisen puolustuksen kehittämisen tärkeäksi. Kokoomuksen kannattajat ja perussuomalaiset painottavat puolestaan muita vähemmän maailman kehityserojen tasaamista.

Puoluekanta näkyy myös tuloksissa, jotka koskevat unionin talous- ja kauppapolitiikkaa (kuvio 6).

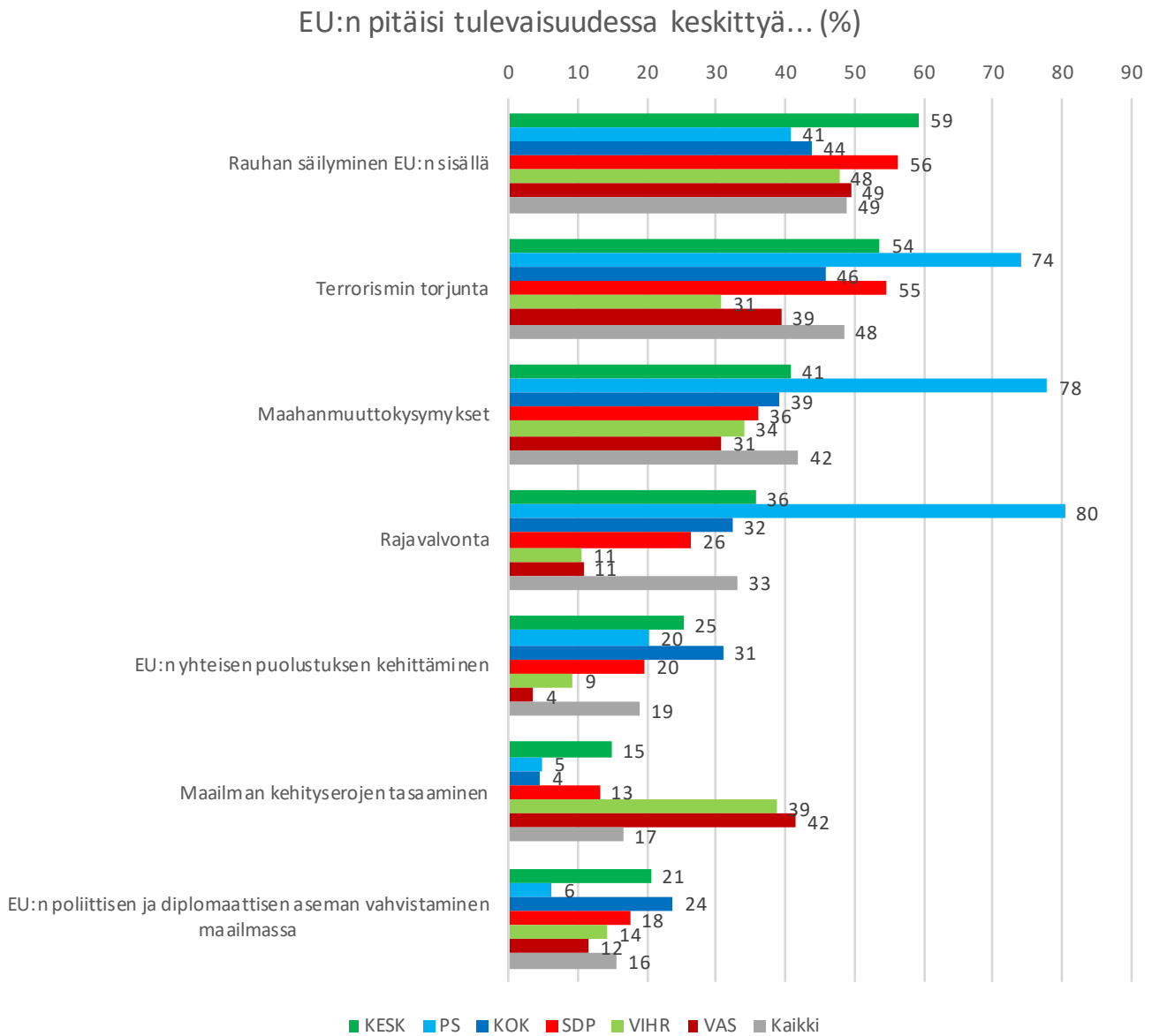
Kokoomuksen kannattajat painottavat kaikkia kaupan kysymyksiä enemmän kuin muiden puolueiden kannattajat. Vihreiden (22%) ja vasemmistoliiton (18%) kannattajien arvio vapaasta liikkuvuudesta on keskimääräinen (22%), mutta muita talouspoliittisia teemoja he nostavat esiin keskimääräistä harvemmin.

Lisäksi on havaittavissa, että EU:hun myönteisesti suhtautuvat painottavat talouspoliittisia aiheita enemmän kuin kielteisesti suhtautuvat, ja miehet enemmän kuin naiset. EU:n taloudellisen aseman vahvistamiseen keskittyisi joka neljäs (27%) myönteisesti suhtautuva ja joka seitsemäs (15%) kielteisesti suhtautuva. Miehistä asiaa painottaa kolme kymmenestä (29%) ja naisista kaksi kymmenestä (18%).

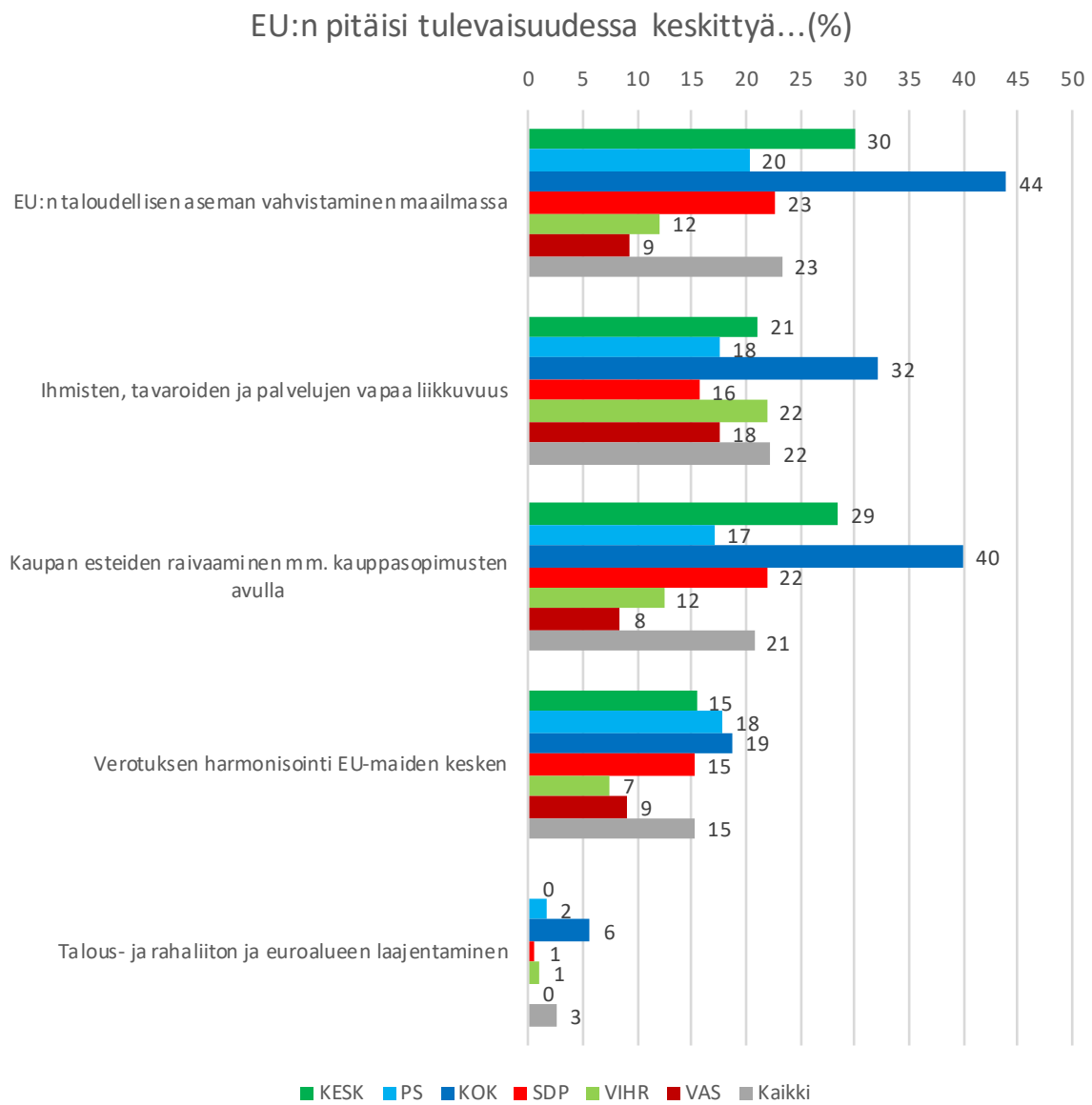
Vain seitsemän prosenttia suomalaisista haluaa EU:n keskittyvän unionin yhteiseen maatalous- ja kalastuspolitiikkaan. Aihe jää sijoitukseltaan (kuvio 3) toiseksi viimeiseksi, eikä se saa merkittävää kannatusta edes Keskustan kannattajilta (11%), jotka kuitenkin pitävät selvästi muita useammin maatalous- ja kalastusalan kehittämistä kiinnostavana aiheena EU-politiikassa.

Maatalous- ja kalastuspolitiikan sijaintia listalla voidaan pitää yllättävänä myös siitä syystä, että maatalouteen liittyvistä asioista (mm. tuet) keskustellaan julkisuudessa usein. Lisäksi parhaillaan työn alla on EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistus sekä uuden budjetti- ja ohjelmakauden valmistelu, joilla on vaikutusta muun muassa maatalouden ja maaseudun kehitykseen ohjattaviin varoihin.

Kuvio 5. Puoluekannan vaikutus näkemyksiin EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymyksistä

Kuvio 6. Puoluekannan vaikutus ajatuksiin EU:n kauppaja- ja talouspolitiikasta

Kommentteja tuloksista

"Pitäisi ajatella, että täällä ja Brysselissä ollaan ihan yhtä paljon EU:ssa. Päätöksenteko voi kuitenkin vaikuttaa ulospäin niin monimutkaiselta, että kaikki eivät jaks seurata, mitä EU:ssa tapahtuu. Tietoa on silti saatavilla. Voi olla, että tietoa on jopa liikaa tai se ei ole ihmisille ymmärrettävässä muodossa. Tässä parannettavaa myös mediassa." – *Inna Kallioinen*

"Mietin edelleen, kuinka suuri vaikutus tiedotusvälineillä on ja mitkä asiat nousevat uutisotsikoihin. Median valinnoilla on vaikutuksensa myös näihin kyselytuloksiin – kerrotaanko meille asiat liian mustavalkoisesti?" – *Jaakko Halkilahti*

"Suuren valiokunnan jäsenenä minua on vähän yllättänytkin se, kuinka helposti löytyy yhteinen Suomen kanta. Suuret puolueet (Kesk, Kok, Sdp) eivät pyri profiloitumaan näillä kysymyksillä, vaan hoitavat niitä varsin pragmaattisesti. Ääripäät profiloituvat esimerkiksi maahanmuutolla ja raja-valvonnalla, mikä heijastuu heidän kannattajiinsakin. Suuren valiokunnan työvaliokunta tekee parhaillaan ensimmäistä luonnosta Suomen EU-puheenjohtajuuskauden tavoitteista ja painopisteistä. Työ on sujunut hyvässä yhteistyössä kaikkien puolueiden kanssa. Aika näyttää, päästäänkö täyteen yksimielisyyteen, mutta en pidä sitä mahdottomana. Suurimmat erimielisyydet kysymyksissä, jotka jonkin puolueen identiteetin kannalta oleellisia. Silti esimerkiksi maatalouskysymysten kohdalla on totta, että Keskusta pitää asiaa eniten esillä, mutta sitä ei kukaan juurikaan vastusta. Vaikka tukien kytkeytyminen maatalouteen ei kaikkia miellytä, ymmärretään, että valtaosa EU-rahasta tulee sitä kautta. Lisäksi kotimaisen ruoan puolesta ovat kaikki jollakin tavalla." – *Arto Satonen*

"Euroopan parlamentissa pitää nähdä isot kokonaisuudet ja päättää asioista, jotka vaikuttavat ihmisten elämään. Työn tekeminen ei kuitenkaan ole mitään avaruustiedettä. Diplomatiata siinä tarvitaan." – *Mirja Vehkaperä*

Kysymyksiä pohdittavaksi:

Miten kyselyn vastaukset ja asiantuntijakommentit vastaavat omia näkemyksiäsi Euroopan unionista? Yllättikö jokin tulos ja jos yllätti, niin miksi?

Mitä ajattelet äänestämisestä europarlamenttivaaleissa? Koetko, että äänelläsi on merkitystä?

Onko sinulla ja suomalaisilla yleensä riittävästi tietoa Euroopan unionista? Tarvittaisiinko jostakin aihepiiristä lisää tietoa?

Monet kokevat EU:n kaukaiseksi. Miten mielestäsi EU-asioita ja -päätöksentekoa saataisiin lähemmäs tavallista ihmistä?

Keskustelijat

JAAKKO HALKILAHTI
maatalousyrittäjä, Salo

Halkilahti on salolainen maatalousyrittäjä, joka on pitkään toiminut eri luottamustehtävissä. Hänelle tärkeää on asioiden taustojen selvittäminen, kokonaisuuksien hahmottaminen sekä pitkántähtäimen tarpeiden ja vaikutusten huomioiminen. Halkilahdella on luottamustehtäviä mm. Lähi-Tapiola Etelässä, MTK:ssa, Suur-Seudun Osuuskaupassa, Apetit Oyj:ssä, Boreal Kasvinjalostus Oy:ssä ja Maanomistajien Arviointikeskus Oy:ssä.

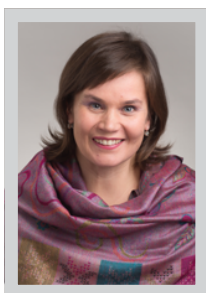
INNA KALLIOINEN
oikeustieteen opiskelija, Kerava

Kallioinen on keravalainen kaupunginvaltuutettu ja Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja. Hän on myös Keskustaopiskelijoiden varapuheenjohtaja vuonna 2019. Kallioinen työskentelee Vantaalla ja opiskelee oikeustiedettä Lapin yliopistossa. Aikaisemmin hän on opiskellut vuoden informaatioverkostoja Aalto-yliopistossa. Kallioinen on asunut suurimman osan elämästään Keravalla, mutta opiskelujen ja työn vuoksi myös muualla Suomessa ja ulkomailla. Hän harrastaa monipuolista liikuntaa ja pitää matkustamisesta. Kallioinen on idearikas, pitkäjänteinen, keskusteleva ja ratkaisuhakuinen ihminen.

ARTO SATONEN
kansanedustaja, suuren valiokunnan puheenjohtaja, Sastamala

Satonen on ollut politiikassa mukana 15-vuotiaasta asti. Tällä hetkellä hän toimii EU-asioiden parissa suuren valiokunnan puheenjohtajana. Lisäksi Satonen on Pirkanmaan kansanedustajien puheenjohtaja. Aiemmin hän on toiminut eduskunnan varapuhemiehenä ja Kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtajana. Satonen on ollut pirkanmaalaisten edustajana eduskunnassa vuodesta 2003. Sitä ennen hän työskenteli grilliyrittäjänä, kansantaloustieteen opettajana sekä kiinteistöalan yrittäjänä. Satonen harrastaa kirjallisuutta ja kirjoittaa kirjoja itsekin. Lisäksi hän on intohimoinen urheilumies sekä shakinpelaaja.

MIRJA VEHKAPERÄ
Euroopan parlamentin jäsen, Oulu

Vehkaperä aloitti työt Euroopan parlamentin jäsenenä kesäkuussa 2018. Siellä hän toimii kehitysvaliokunnan toisena varapuheenjohtajana sekä varajäsenenä ulkoasiainvaliokunnassa. Euroopan parlamenttiin Vehkaperä siirtyi kolmannelta kaudeltaan kansanedustajana. Eduskunnassa hän toimi liikenne- ja viestintävaliokunnan varapuheenjohtajana ja jäsenenä ympäristövaliokunnassa. Vehkaperä on innokas liikkuja. Hän harrastaa muun muassa pesäpalloa ja purjehdusta. Ennen kansanedustajaksi siirtymistään Vehkaperä työskenteli opettajana.

Liite: Kyselytutkimuksen toteutus

Internet-paneeli

Internetpaneelitutkimuksen tiedonkeruu toteutetaan siten, että ensin paneelista poimitaan käytettävissä olevien taustatietojen perusteella tutkimukseen sopiva kohderyhmä, minkä jälkeen valitulle kohderyhmälle lähetetään tutkimuskutsut sähköpostitse. Tutkimukseen suostuvat osallistuvat tutkimukseen Internetin välityksellä, käyttäjätunnuksin ja salasanoin suojatussa CAWI-ympäristössä (Computer Aided Web Interview). Tutkimusvastaukset tallentuvat suoraan Taloustutkimuksen palvelimelle, josta ne ovat edelleen analysoitavissa.

Taloustutkimuksen Internet-paneeli on perustettu vuonna 1997. Se on pisimpään Suomessa toiminut valtakunnallinen internet-paneeli. Vastaajat valitaan samalla tavoin kiintiöpöiminnalla kuin esimerkiksi valtakunnallisissa puhelin- ja käyntihaastattelututkimuksissa.

Tutkimuksen kohdejoukkona on Suomen 15–79-vuotias väestö. Paneelista poimitaan aina tilaajan vaatimuksia vastaava tutkimuskohderyhmä siten, että vastaajarakenteen uskotaan kyseisen otoksen perusteella muodostuvan mahdollisimman hyvin väestön rakennetta vastaavaksi kyseisessä kohderyhmässä. Tässä käytetään hyväksi sekä Tilastokeskuksen väestötilastoja että vastaajaryhmäkohtaiseen vastausprosenttiolettamaan perustuvia ohjaukskertoimia. Internet-paneelissa on tällä hetkellä yli 40 000 jäsentä.

Virhemarginaali on noin 2,5 prosenttiyksikköä suuntaansa. Aineistonhankinnassa tehtiin nuorten yliotos, jotta nuorten alhainen vastausprosentti ei heikentäisi tutkimuksen luotettavuutta. Otos oli väestöosuuteen verrattuna kolminkertainen ikäryhmässä 15–24 vuotta ja 1,5-kertainen ikäryhmässä 25–34 vuotta. Muut ikäryhmät olivat väestöosuuksien mukaisia. Lopullinen aineisto on painotettu iän, sukupuolen ja asuinpaikan mukaan väestöä vastaavaksi.

Virhemarginaali kertoo siitä, millaisia riskejä otantasattuma aiheuttaa tulosten yleistettävyydelle – otokseen saattaa valikoitua liian suuri tai pieni osuus tietyllä tavalla ajattelevia ihmisiä. Tällaisten vääristymien mahdollisuutta pyritään välttämään poimimalla vastaajat kiintiöiden mukaan ja satunnaisesti: kenellä tahansa kiintiöihin kuuluvalla on yhtä suuri todennäköisyys tulla valituksi vastaajien joukkoon.

Lähde: Taloustutkimus Oy

e2
Tutkimus

eurooppatiedotus.fi
Ulkoministeriö